

Natuur – technologie - geluid

Introductie van “Muzikale Dwaalverhalen: En hier is Lijf” door de Duitse media- en theaterwetenschapper Ricarda Franzen

Het is nu 57 jaar geleden, dat de eerste Satelliet om de aarde begon te cirkelen. Het was toen, zo beweerde de Canadese mediawetenschapper Marshall McLuhan, dat de mens voor het eerst in staat was, om de aarde als uitiem mens-gemaakt te begrijpen en natuur als technologisch beheersbaar, aldus McLuhan.

Het is nu ongeveer tien jaar geleden, dat mediakunstenaars voor het eerst GPS voor hun doelen gebruikten. *Locative media* is de naam voor zulke locatiegebaseerde kunstprojecten, die met behulp van technologie de relatie tussen mensen en hun omgeving onderzoeken. In de vorm van vaak stedelijke speurtochten langs GPS coördinaten werden verhalen virtueel aan fysieke locaties verbonden.

Het is nu slechts een paar weken geleden, dat het New Yorkse Museum of Modern Art bekendmaakte dat voor het eerst een iPad-app als kunst in het museum toegelaten wordt. Het gaat specifiek over de iPad app van de IJslandse zangeres Björk, die met haar album “*Biophilia*” en de begeleidende app de toeschouwer in staat stelt, om een metaforisch verband met de natuur aan te gaan. *Biophilia* betekent letterlijk de “liefde voor de natuur en alles wat erin beweegt” en Björk bezingt in haar album de relatie van de mens met het universum.

En het is in Juni 2014, als “Muzikale Dwaalverhalen: En hier is Lijf” van de componisten Jeroen Strijbos en Rob van Rijswijk op Oerol in premiere gaat. Deze geluidswandeling verenigt veel van de boven genoemde invloeden. De toeschouwer navigeert langs een *locative app* op een iPad door het bos- en duinenlandschap van het Terschellingse Hoorn. De kunstenaars hebben een virtuele landschap boven de fysieke omgeving geplaatst, die toegankelijk wordt via de iPad-app. Deze virtuele landschap bestaat uit een non-lineair verhaal van Jibbe Willems, en een veel gelaagde soundscape. De kunstenaars hebben door middel van hun app “Walk with me” het geluidslandschap aan GPS coördinaten verbonden en stellen de toeschouwer in staat om de wandeling als een eigen compositie met een steeds ander uitkomst te ervaren. De zoektocht naar een vrouw, die Jibbe Willems in de tekst heeft aangelegt, word een verrassende dwaaltocht door het bos. Soms ervaar je door tekst en geluid ongeremde somberheid op een moment dat je beslist om dieper het bos in te lopen, dan weer voelt het licht en hoopvol als je net een zandheuvel afloopt. Bij deze wandeling is het vooral het aansturen van emoties door middel van een slimme compositie van geluid, dat de waarneming van het landschap virtueel verrijkt.